

Mitrevski, Ivan: **Žanov super mega fantastični potep po zgodovini Slovenije.**

[napisal in narisal] Ivan Mitrevski. Kamnik : samozal., 2021, 71 str.

| P | 2. stopnja | Slovenija -- zgodovina -- strip

Poznavalsko, duhovito, privlačno, sodobno ... !!!

V zbirki 28 kratkih stripov so predstavljeni različni predmeti iz različnih obdobjih zgodovine, ki jih hranijo slovenski muzeji. Avtor to naredi v zgodbah, kjer sta glavna junaka osnovnošolec Žan iz muzeja in nesramni Razhudnik, ki vdira v tiste koščke zgodovine, kjer bi se dalo obogateti. Žanov potep se torej ne dogaja kronološko, ampak tam, kjer se nahaja tatinski Razhudnik. Bralcu v orientacijo in pomoč je zgodovinski trak na dnu strani. Veliko vsega je v teh stripih: besedila v oblakih ter okrog njih sploh ni malo in je nabito z informacijami, marsičesa se naučimo, hkrati pa je spodbuda za nadaljnje raziskovanje in za obiske muzejev, ki »so polni najzanimivejših predmetov in najbolj norih zgodb.«

Primerno za ljubitelje stripa in zgodovine! Za samostojno branje **učencem OŠ, za družinsko raziskovanje. Učitelju zgodovine** je vsaka zgodba lahko odlična motivacija za obravnavo določene učne snovi. **Za bralno značko** se dogovorimo, koliko zgodb naj bi mladi bralec predstavil, da bi zaleglo za eno prebrano knjigo.

Spodbude za branje:

So sploh potrebne?! 😊

Potem šele, ko mladi bralci preberejo stripe – izbirajo jih po želji – in se ob njih počteno zabavajo, njihovo navdušenje izkoristimo in opozorimo, da gre za koščke zgodovine, ki bi jih veljalo vgraditi v znanje zgodovine. In da bi bilo imenitno, da raziskujemo še naprej (beremo druge vire informacij) in dejansko obiskujemo muzeje. Vključimo obiske muzejev v izlete in rekreativne pohode po Sloveniji!

Spoznavamo strip: Bi se morda pogovorili, kako so zgodbe zgrajene in kdo so glavni junaki? Glavna junaka sta Žan in Razhudnik. Žan je osnovnošolec in mu pravijo Žan iz muzeja, ker njegova teta dela v muzeju in je tudi on zelo navdušen nad njimi in zgodovino. Razhudnik je

»lovec na zaklade«, v bistvu tat in s časovnim strojem kronomatik »lomasti« po zgodovini tam, kjer bi se dalo kaj ukrasti. Žan pa potuje po času podobno kot sestrična Živa (od kod jo poznamo?), tako da se dotakne nekega zgodovinskega predmeta in je že v njegovi preteklosti. Zato mora paziti, česa se dotika, »zgodovina je namreč povsod okoli nas«. Razhudniku po času sledi z aplikacijo, ki ga s poročili (pesmica, rimana proza!) opozori, kje uganja ukane. (Vse to zvemo v avtorjevem uvodu h knjigi in v prvem poglavju *Kako brati to knjigo*.) V zgodovino »kliknemo« kot da je na internetu, Razhudnikov motiv je sla po bogastvu, Žan pa želi ukaniti razbojnika. (Gre za privlačne zgodovinsko-pustolovske zgodbe, ki premorejo tudi vrsto kritičnih namigov do sedanjosti. Obenem so polne pravih informacij, humorja in navdušenega občudovanja zgodovine!)

Spoznavamo zgodovino: V zbirki je 28 zgodb, na koncu tudi poglavje *Razhudnikov muzej*, kjer so predstavljene dejavnosti muzejev, in seznam sodelujočih muzejev. Manjka pa vsebinsko kazalo. Nekateri naslovi povedo, kaj se dogaja v zgodbah, npr. *Viteška pojedina*, *Zviti Skit*, *Jou! Jou! Jou! Prešeren u bajti!*, drugi pa malo manj ali sploh ne, npr. *Medeni monopol*, *Kodrlajsati soldat*, *Korenček in palica*. Bi si razdelili zgodbe, jih proučili in jim napisali podnaslove, ki bi razkrili, za kaj pravzaprav gre? Zgodbe postavili tudi v pravo kronološko zaporedje? Bi tiste zgodbe, ki so nas najbolj vznemirile, poglobili in razširili z informacijami iz drugih virov? Ali bi se osredotočili na eno samo, ki jo bo izbral učitelj zgodovine v skladu s snovjo v UN?

Poročamo za bralno značko. Mentor/ica in mladi bralci se dogovorijo, koliko zgodb naj bi vsak predstavil, obnovil idr. Morda organizira »okroglo mizo«, prireditev, kjer bralci predstavljajo zgodbe, drugi učenci pa so občinstvo. Poročanje naj poteka predvsem po željah mladih bralcev! Predstavitve bodo (bolj ali manj duhovite) obnove zgodb, npr. nekako takole: V prvem stripu z naslovom *Viteška pojedina* se dotaknemo srednjeveškega krožnika, ki ga hranijo v Notranjskem muzeju Postojna in uganiti moramo, da je pripadal Erazmu Predjamskemu; ob Razhudniku, preoblečenem v viteza, doživimo veliko pojedino (pravo požrtijo), izvemo, da so takratni gostje jedilni pribor kar prinesli s seboj (no, predvsem nož, s katerim so razkosali meso, sicer so jedli s prsti), izvemo, kakšne jedi so postregli, in tudi to, od kod so prišle v Evropo marelica, paradižnik, pomaranča idr., ko gre Razhudnik na stranišče, opravi kar v gornji del oklepa, ki je na tleh tam v bližini ... In za sklep: krožnik je bil narejen v 14. stoletju, nekaj več informacij o Erazmu Predjamskem (morda bo treba še malo prebrati, vsaj na spletu), ugotovitev, da se prehrabne navade ves čas spreminjajo, avtor stripa opozori, da danes govorimo o debelosti, v zgodovini pa je večina ljudi živela v velikem pomanjkanju. Še kaj? Bi to zgodbo priporočil_a sošolkam in sošolcem? Potem mladi_a bralec_ka predstavi morda še zgodbo o Francetu Prešernu, poslikanih panjskih končnicah in/ali cerkljansko laufarijo. Drugi mladi bralci dopolnjujejo predstavitev, nebralci iz občinstva sprašujejo ...

Ali lahko predstavitve potekajo še kako drugače? ... Seveda, zagotovo boste našli številne druge zanimive načine, da bodo otroci radi brali, se pogovarjali zgodbah, o stripu in zgodovini ... 😊

Nadaljnje spodbude za branje:

I. 1.

Najprej ta knjiga, tudi zbirka stripov:

Mitrevski, Ivan: **Zgodovina Slovenije v stripu.**

Avt. Žiga Gombač in Ivan Mitrevski. Dob pri Domžalah : Miš, 2017. 80 str.

2.

Zbirka leposlovno-poučnih slikanic, kjer Živa (Žanova sestrična 😊) raziskuje zgodovino:

Gombač, Žiga: Več naslovov: **Živa in antični rojstni dan; Živa, vitez in zmaj; Živa in prabled; Živa in stiška kneginja; Živa in skrivnost mumije.** Ljubljana: Vilinia, 2013-2016.

3.

Arhiv MEGA kviza, več šolskih let: <https://www.megakviz.si/kviz/sezona-202021>

Sezona 2020/21 - podaljšujemo v 1. maja 2022: S knjigo v svet: Ob 60-letnici Bralne značke:

<https://www.megakviz.si/kviz/sezona-202021>

Kratka zgodovina Bralne značke, strip v pdf. –

<https://www.megakviz.si/assets/Sknjigovsvet/STRIPI.pdf>

II.

Drugi zgodovinski viri po željah in zanimanjih mladih bralcev za nadaljnje branje, raziskovanje in učenje, v knjigah, revijah, na spletu. Svetujejo naj tudi učitelji zgodovine.

III.

Druge knjige Ivana Mitrevskega, tiste, kjer je avtor ilustracij, in tiste, kjer je avtor stripa v celoti.

Poiščemo v Cobiss-u, nekaj jih je predstavljenih v Priporočilnici:

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/?niz=Mitrevski+&type=31&search=I%C5%A1%C4%8Di>

IV. Striparja Ivana Mitrevskega povabimo na srečanje z mladimi bralci:

<https://www.bralnaznacka.si/sl/nastopi-ustvarjalcev/avtorji/mitrevski-ivan>
www.ivanmitrevski.com.

Če bi želeli brati in spoznati produkcijo stripov za otroke in mladino, vam bo morda v pomoč

Seznam stripov, ki so izšli do konca leta 2021:

<https://www.bralnaznacka.si/assets/Uploads/stripi-do-konca-2021.pdf>